

HOLA LAKE

Järvien kokonaisvaltaisen hoidon kehittäminen Holistic Approach in Lake Restoration (HolaLake)

Henna Ryömä

Suunnittelija

Pyhäjärvi-instituutti

25.1.2018

Hankekumppanit

- ▶ Rahoitus; Leader Pyhäjärvisoutu ry
- ▶ Kumppanit:
 - ▶ Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö (pääkoordinoija)
 - ▶ Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
 - ▶ Osbyn kunta
- ▶ JOKlohjelman toiminta-alue
- ▶ Paikalliset yhteistyötahot: Köyliönjärven suojeluyhdistys

Tarve ja tausta

- ▶ Paikallinen tarve ja neuvottelut Köyliönjärven suojeluyhdistyksen kanssa.
- ▶ Voimavarana aktiivinen suojeluyhdistys, paikallinen näkökulma, aloitteet, tarpeet ja talkootyö.
- ▶ Teemoina: ulkoisen kuormituksen pienentäminen, kalakantojen vaikutus vedenlaatuun, vedenlaatuun liittyvät ongelmat ja planktonyhteisöjen vaikutus, vesikasvien vaikutus järven tilaan, luontoarvoihin ja virkistyskäyttöön.
- ▶ Hankekumppaneilla on samantyyppisiä haasteita omilla alueillaan:
 - ▶ Tiedonvaihto; pitkä kokemus ja laajat verkostot.
 - ▶ Kansainvälisten menetelmien kokeileminen paikallisesti.

Työpajat

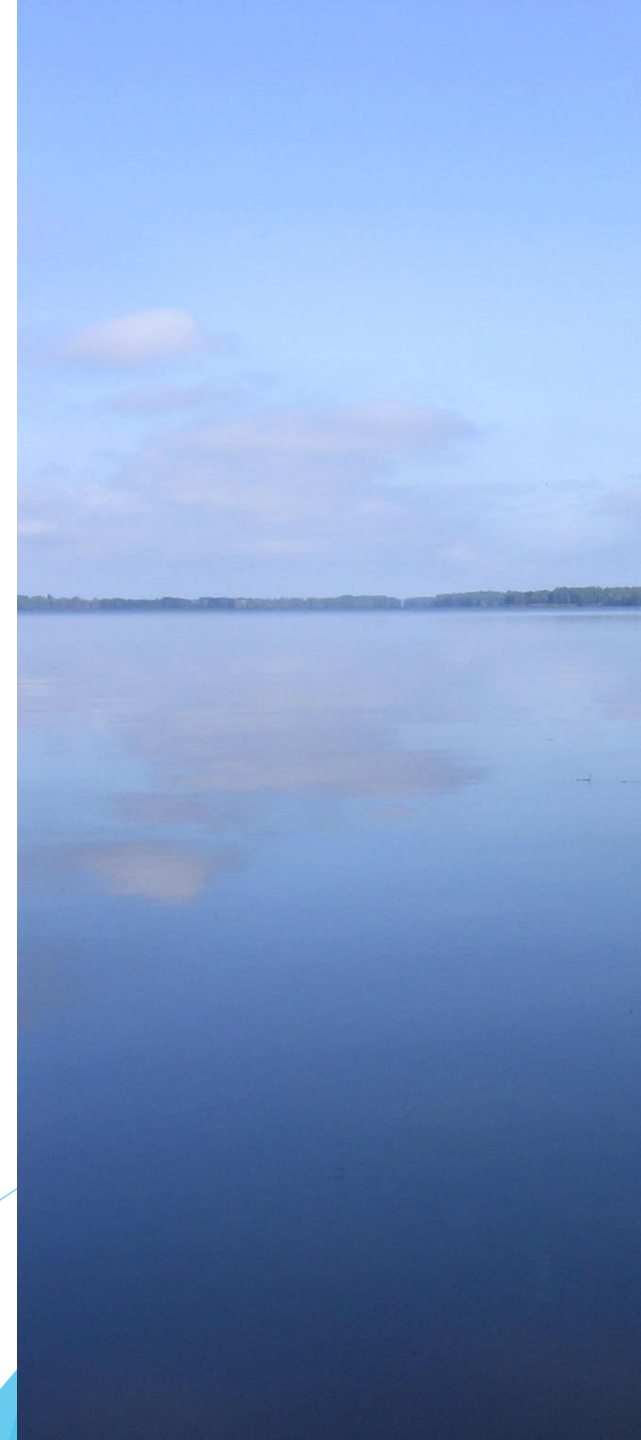
- ▶ Syksy 2017, Lahti, ravinnekuormitustyöpaja 14.-16.11.
 - ▶ Kevät 2018, Lohja
 - ▶ Syksy 2018, Osby
 - ▶ Kevät 2019, Lahti
 - ▶ Syksy 2019, Lohja
-
- ▶ Työpajojen aiheita: ulkoisen kuormituksen pienentäminen, kalastustyöpaja Ruotsissa, planktontyöpaja, ruovikkotyöpaja

Työpaketti 1.

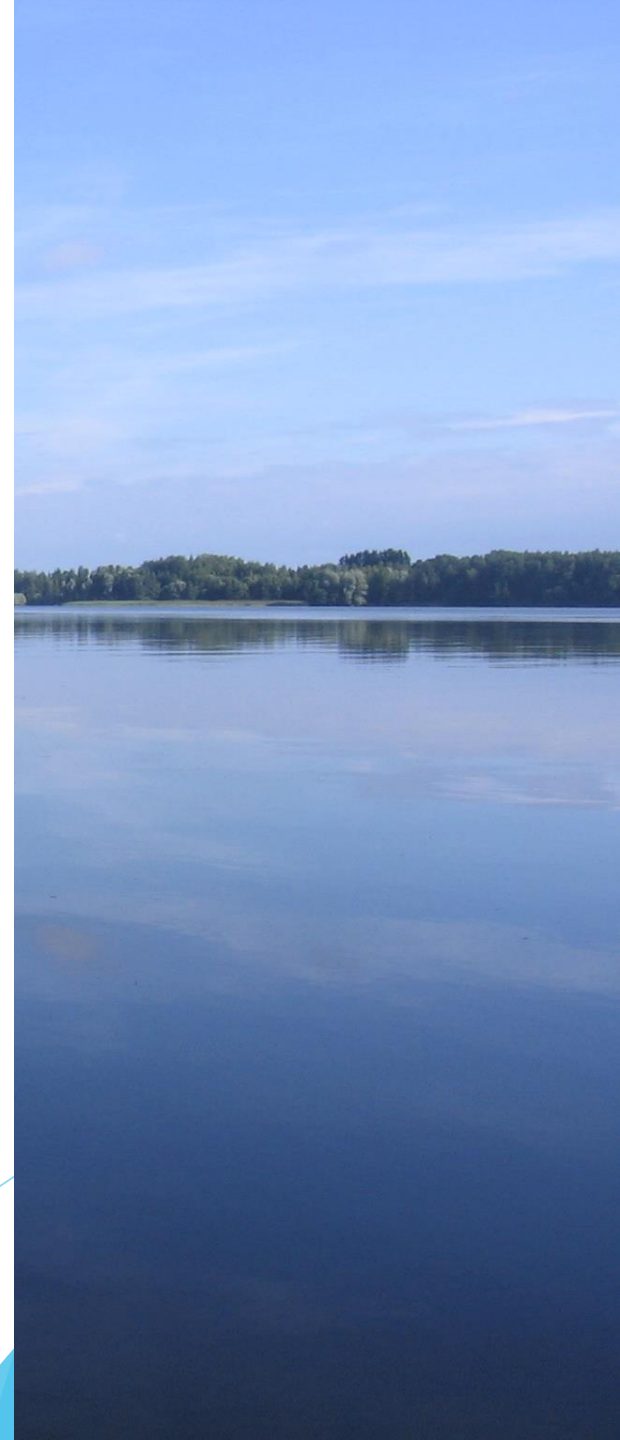
Ulkoisen kuormituksen pienentäminen

- ▶ **Tavoite:**
 - ▶ Valuma-alueella tehdyt toimenpiteet vähentävät järviin kohdistuvaa ulkoista kuormitusta. Ulkoisen kuormituksen vähentäminen on tärkeää järven vedenlaadun parantamiseksi, jolla on vaikutusta esim. sinileväkukintojen vähenemiseen. Paikalliset asukkaat tiedostavat ulkoisen kuormituksen vähentämisen tärkeyden järvien kunnostamisessa.
- ▶ **Kansainvälisen hankkeen osiot:**
 - ▶ Eri kohteissa tehtyjen toimenpiteiden yhteenveto, tehokkaimpien toimenpiteiden kuvaus ja niiden soveltaminen uusia menetelmiä suunniteltaessa.
 - ▶ Uusien menetelmien kehittäminen.
 - ▶ Työpaja ulkoisen kuormituksen pienentämisestä.

Toimenpiteet Köyliönjärvellä

- ▶ Aiemmin rakennettujen toimenpiteiden läpikäyminen, toimivuuden selvittäminen vesinäyttein. -> kevät 2018
- ▶ Aiemmin rakennettujen toimenpiteiden jatkohoidon ohjeistuksen teko, paikallinen toteutus. -> Mustaojan allas paikallinen toteutus 2017
- ▶ Työpajoihin osallistuminen. Uusien menetelmien hakeminen ja kumppanien kokemukset hyödyntäminen paikallisesti. -> työpaja 14.-16.11. Lahdessa
- ▶ 3-6 kpl uusien toimenpiteiden toteutus. -> maastokatselmukset, jatkuu keväällä 2018
- ▶ Isompien toimien rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen.
- ▶ Mökkiläisten aktivointi ja esim. yhteishankintamahdollisuuksien selvittäminen (kompostoitavat käymälät ja harmaaavesisuodattimet). -> kirjeet jätevesineuvonnasta mökkiläisjakeluun 2017, myös 2018, Avoimet kylät JÄNES neuvontapiste 10.6.2017

Työpaketti 2.

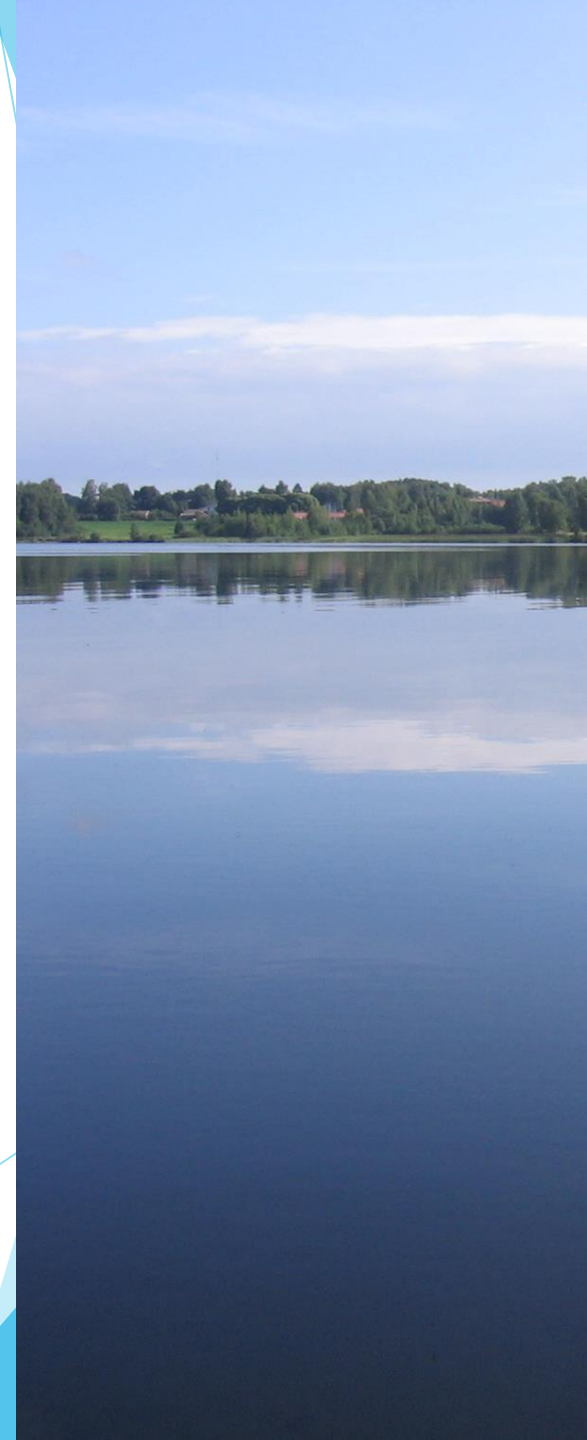
Kalakantojen vaikutus vedenlaatuun

▶ Tavoite:

- ▶ Tuotetaan tietoa kalastusalueen, suojeluyhdistysten ja muiden sidosryhmien käyttöön siitä, miten kalaston rakenne vaikuttaa vedenlaatuun ja miten eri kalalajien kalastuksen säätelyllä ja istutuksilla voidaan tukea esim. elinkeinokalastusta, kestäväää virkistyskalastusta ja hoitokalastusta. Ymmärrys järvien kalaston nykytilasta ja petokalojen kyvystä vaikuttaa positiivisesti veden laatuun. Kaupallisesti kannattavan ja veden laatua parantavan hoitokalastuksen mahdollisuuksia on edistetty.

▶ Kansainvälisen hankkeen osiot:

- ▶ Paikalliset toimijat oppivat ja saavat ohjeistusta petokalojen vedenlaatuvaikutuksista ja hyödyntämisestä järven hoitotyössä eri osapuolten kokemuksen ja aiemman tutkimustiedon perusteella
- ▶ Sisävesien kalasaaliin käytön edistäminen yhteistyöllä ja verkostoilla.
- ▶ Kalastustyöpaja Lohjalla.

Toimenpiteet Köyliönjärvellä

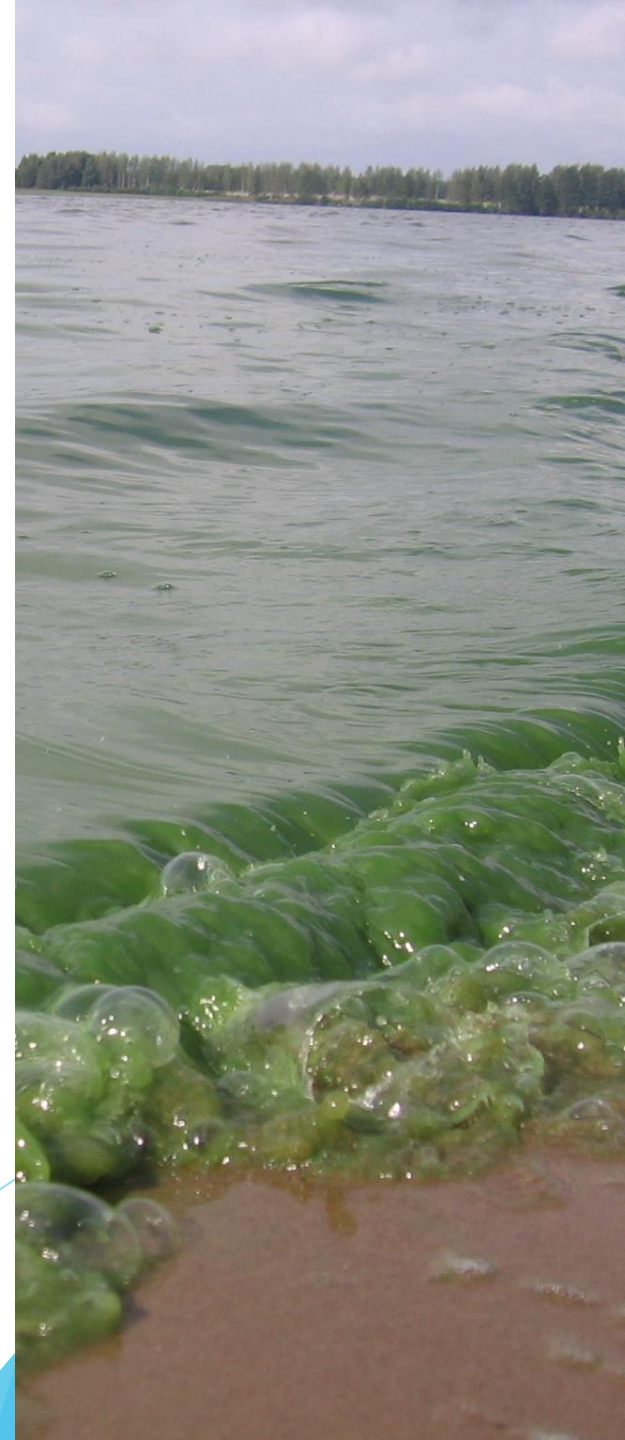
- ▶ Kerätään tietoa tiedottamisen ja jatkotoimien tueksi.
- ▶ Edistetään kaupallisen kalastuksen edellytyksiä. -> suojeluyhdistys on toteuttanut pienimuotoista hoitokalastusta, makutestit kalalle tehty 2017
- ▶ Osallistutaan työpajaan.

Työpaketti 3.

Vedenlaatu ja planktonyhteisöt

- ▶ Tavoite:
 - ▶ Päivitetty tieto järven nykytilasta. Ymmärrys veden laadusta ja siihen vaikuttavista ravintoketjun osista. Tämän tiedon perusteella tuetaan kalastusalueen ja suojeluyhdistyksen toimintaa.
- ▶ Kansainvälisen hankkeen osiot:
 - ▶ Plankton-työpaja
 - ▶ Paikalliset toimijat oppivat ja saavat tietoa veden laatuun vaikuttavista ravintoverkon osista olemassaolevan ja muilta järviltä hankitun tutkimustiedon perusteella. Tämä tukee paikallisten yhdistysten toimintaa.

Toimenpiteet Köyliönjärvellä

- ▶ Kootaan olemassa olevat seurantatulokset ja tehdään suojeluyhdistyksen tiedottamisen ja jatkotoimien tueksi helposti hahmotettavat kuvat vedenlaadusta.
- ▶ Toteutetaan 4-8 kpl opastauluja järvestä ja vedenlaadusta yleisille rannoille. -> lisäksi infoteksti maisemahoitoalueista
- ▶ Järjestetään 3-6 kpl rantatalkoita. -> jättipalsamitalkoot 2017, OP:n talkoot (rantojen siivous ja jättipalsami, kaksitasouoman kasvipeitteisyys)
- ▶ Pidetään vedenlaadusta yleisölle teemailta.
- ▶ Tuotetaan ohjeistus ja tiedotetaan leväkukintoihin varautumisesta.
- ▶ Pidetään levistä teemailta.
- ▶ Pidetään teemailta omatoimisesta järven seurannasta ja opastetaan järviwikin käyttö.

Työpaketti 4.

Vesikasvit

- ▶ Tavoite:
 - ▶ Lisää tietoa vesikasviniittojen vaikuttavuudesta ja niittomateriaalien hyödynnettävyydestä.
- ▶ Kansainvälisen hankkeen osiot:
 - ▶ Paikalliset toimijat oppivat ja saavat tietoa kasvimassan poiston vaikutuksista ja hyödyntämismahdollisuuksista (kokemusten vaihto). Hyödynnetään mm. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen asiantuntemusta ja kokemuksia.
 - ▶ Ruovikkotyöpaja (seminaari).
 - ▶ Ohjeet omatoimiseen rannan hoitoon ranta-asukkaille.

Toimenpiteet Köyliönjärvellä

- ▶ Ruovikon poiston uusien menetelmien pilotointi. 1-3 pilottia. -> yhteistyökumppani on olemassa ja taustatyötä tehty 2017
- ▶ Ruovikon poiston kustannusten kilpailuttaminen. -> hintavertailua tehty 2017
- ▶ Ruovikon poistossa syntyvän massan hyödyntämismahdollisuuksien listaaminen ja massan soveltuvuuden selvittäminen paikallisilta toimijoilta esimerkiksi biokaasulaitoksen raaka-aineena tai maanparannusaineena. Suojeluyhdistyksen, ranta-asukkaiden, mökkiläisten ja maa- ja vesialueiden omistajien tiedottaminen ruovikon poistossa syntyvän massan hyödyntämisestä.
- ▶ Tehdään ohjeistus niittojen toteutuksesta omista rannoista.

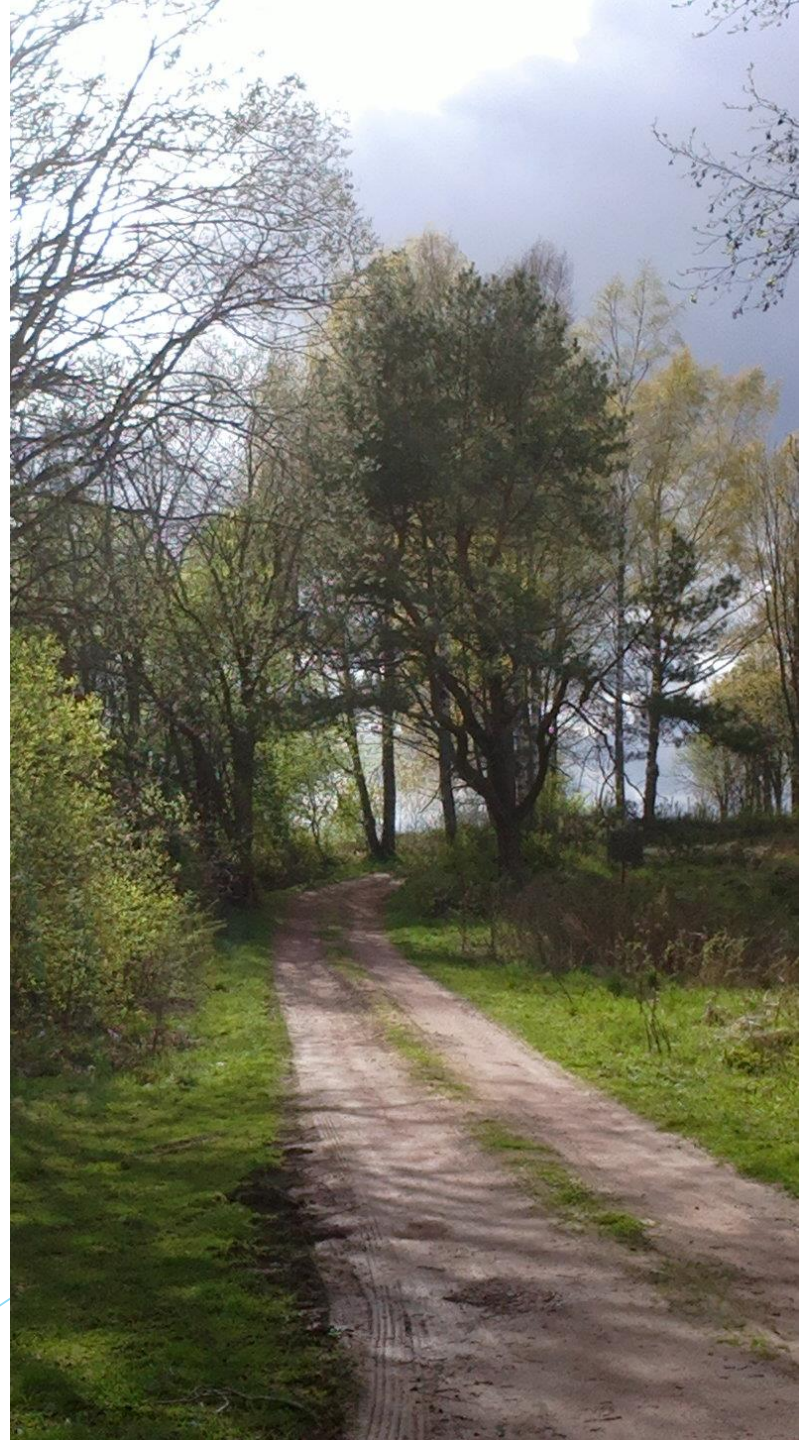

Käynnissä olevia muita hankkeita

- ▶ **Vähähiilisen ja ekologisen talouden osaamiskeskittymä, case:Järvikalaa - NAM!:** Vähempiarvoisen kalan hyödyntämispotentiaalin selvittäminen ja kaupallisen kalastuksen edistäminen. Hankkeessa tehdään mm. koe-erän kalastus Köyliönjärvellä ja kalan makutestaus. -> hanke päättynyt 2017
- ▶ **Lohkon ominaispiirteet huomioiva ravinnekuormitusmallinnus ja sen kehittäminen:** Ravinnekuormitusmallin tarkentuminen, lohkokohtaiset tiedot, lisätiedon tuottaminen; vedenlaatu- ja virtaamatietoa, neuvontaa maanviljelijöille vesistökuormituksen vähentämiseksi
- ▶ **Vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden tukeminen Säköylän Pyhäjärvellä ja Lahden Vesijärvellä:** Olemassa olevien vesiensuojelutoimenpiteiden toimivuuden arviointi Pyhäjärven valuma-alueella; kokemusten hyödyntäminen
- ▶ **Jätevesineuvontaa Satakunnassa:** Haja-asutusalueen jätevesien käsittelyn neuvonta; kiinteistökohtaiset käynnit, yleisneuvonta
- ▶ **Muuttuvat viljelymenetelmät:** Viljelymenetelmien muutostarpeet, kasvukunnon parantaminen, torjunta-aineet, viljelymenetelmät; maan vesitalous
- ▶ **Waterchain:** Ravinnekuormituksen vähentäminen Eurajoen pilotalueella; kuormitustarkastelu, kokemuksia suodatinpiloteista
- ▶ **Tutkimus ja tieto voimana ilmastonmuutoksen vesistövaikutuksia vastaan (TUTTI):** Tutkimustiedon kerääminen teemoina ravinnekuormitus, levät ja vieraslajit; tiedotus ja tutkimustiedon hyödyntäminen
- ▶ **Satakunnan ravinneneutraali elintarvikeketju:** Ruokaketjun sivuvirtojen kaasuntuotantokyvyn selvittäminen; biokaasu

Tiedottaminen

- ▶ Suojeluyhdistyksen jäsenkirjeet
- ▶ Pyhäjärvi-instituutin nettisivut, Köyliönjärvisivusto
- ▶ Facebook; I<3Köyliönjärvi, Köyliönjärven suojeluyhdistys ja Pyhäjärvi-instituutti, Vesistökuunnostusverkosto
- ▶ Twitter; @Pjinstituutti
- ▶ Pyhäjärvi-instituutin blogi ”Puhdas vesi, paremmat evä(ä)t”
- ▶ Paikallislehdet
- ▶ Suorat kutsut

Kiitos mielenkiinnostanne!